

سنتز آلومینیم تری‌آکریلات به عنوان پرکننده واکنش‌پذیر در تقویت EPDM

مجله علوم و تکنولوژی پلیمر،
سال بیست و چهارم، شماره ۳،
صفحه ۱۹۵-۲۰۴
۱۳۹۰، ۱۴۹۶۵-۱۱۵
ISSN: 1016-3255

اکرم شکرزاده، غلامرضا بخشند، محمد جلال الدین ظهوریان مهر*

تهران، پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران، صندوق پستی ۱۴۹۶۵-۱۱۵

دریافت: ۹۰/۶/۱۲، پذیرش: ۸۹/۱۰/۸

چکیده

در این پژوهش، نمک آلی-فلزی آلومینیم تری‌آکریلات (ALTA) با فرمول کلی $(CH_2=CH COO)_3 Al$ با استفاده از روش‌های طیف‌سننجی زیرقرمز، DSC و DTA شناسایی شد. سپس، این ترکیب به عنوان پرکننده واکنش‌پذیر در آمیزه‌کاری الاستومر اتیلن-پروپیلن-دی‌ان مونومر (EPDM) به کار برده شد. آمیزه‌هایی بر پایه EPDM همراه با دو تقویت‌کننده ALTA و نانوچاکرس با فرمول بندی یکسان و با تغییر در مقدار تقویت‌کننده تهیه شدند و اثر آنها روی خواص پخت و خواص مکانیکی آمیزه بررسی شد. بررسی نتایج نشان داد، با افزایش مقدار ALTA، استحکام کششی، مدول و ازدیاد طول تا پارگی افزایش بیشتری نسبت به نمونه‌های حاوی نانوچاکرس یافت. آمیزه‌های حاوی پرکننده ALTA، سختی و سایش بهتری نیز نسبت به آمیزه‌های حاوی نانوچاکرس نشان داد. این افزایش خواص مکانیکی آمیزه‌های حاوی نمک‌های فلزی به پلیمرشدن آنها در طول فرایند وولکانش، ارتباط داده شد. ساخت این تقویت‌کننده‌ها، گام مؤثری در راستای دست‌یابی به پرکننده‌های ارزان‌تر و مؤثرتر در زمینه تقویت الاستومرها تلقی می‌شود.

واژه‌های کلیدی

آلومینیم تری‌آکریلات،
الاستومر EPDM،
تقویت‌کنندگی،
سنتز، نانوچاکرس

* مسئول مکاتبات، پیام‌نگار:
m.zohuriaan@ippi.ac.ir

مقدمه

دی متاکریلات دو نوع نمک فلزی کربوکسیلیک اسیدهای سیرنشده هستند که به طور متدالو مورد استفاده قرار می گیرند [۱۸-۲۰]. برای سال های زیادی نمک های فلزی کربوکسیلات سیرنشده مانند ZDMA و MDMA به عنوان کمک واکنشگر عامل پخت استفاده می شدند و استفاده از آنها منجر به بهبود خواص الاستومرهای قطبی مانند HNBR می شد [۱۹].

مقالات متعددی در این زمینه وجود دارد. برای مثال، Edward و همکاران از جزء آکریلاتی به عنوان کمک واکنشگر در ماتریس الاستومری غیرقطبی EPDM استفاده کردند [۲۰]. البته در تمام فرمول بندی های تهیه شده در پژوهش مزبور، مقدار نانو خاک رس و دوده ثابت و تنها جزء آکریلاتی به عنوان کمک واکنشگر متغیر بود. هم چنین، در ثبت اختصار مزبور EPDM با نام تجاری Nordel 4640 ساخت شرکت DuPont و نانو خاک رس کائولین (Kaolin) استفاده شده است.

در سال های اخیر Peng و همکاران از جزء آکریلاتی به عنوان پر کننده استفاده کردند. آنها اثر روی دی متاکریلات (ZDMA) و منیزیم دی متاکریلات (MDMA) را به عنوان پر کننده روی الاستومر EPDM با پخت پراکسیدی مقایسه کردند [۲۱].

در این پژوهش، با الگو گرفتن از کارهای پیشین در نوع، مقدار و فرمول بندی مواد، اثر تقویتی پر کننده واکنش پذیر بررسی شده است. هم چنین، در طول فرایند اختلاط، نمک فلزی (مت) آکریلیک اسید به عنوان پر کننده واکنش پذیر می تواند به طور درجا نیز در کامپوزیت های لاستیکی تهیه شود و هومو پلیمر شدن و کوپلیمر شدن پیوندی نمک آلی - فلزی (مت) آکریلیک اسید به طور هم زمان حین پخت کامپوزیت لاستیکی با پراکسید رخ دهد. کوپلیمر های دسته ای حاصل می توانند نقش سازگار کننده را ایفا کنند. از این رو، خواص مکانیکی سامانه وولکانش لاستیکی بهبود می یابد.

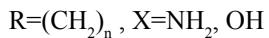
هدف از این پژوهش، سترنز آلومینیم تری آکریلات و مطالعه اثر آن به عنوان پر کننده واکنش پذیر برای ماتریس EPDM و بهبود خواص آن است. نمک فلزی آلومینیم تری آکریلات از واکنش آکریلیک اسید با سود به دست می آید. ابتدا سدیم آکریلات تشکیل می شود، سپس از واکنش این دو ماده و آلومینیم کلرید، آلومینیم آکریلات به دست می آید.

پر کننده واکنش پذیر آلومینیم تری آکریلات به دست آمده در قالب فرمول بنده های با مقادیر ۱، ۳ و ۵ phr تهیه شد و اثر تقویتی آن با فرمول بنده های تهیه شده با مقادیر یکسان نانو خاک رس مقایسه شد که این مقایسه برای اولین بار انجام شده است. البته هدف از انجام این کار کنار گذاشتن تقویت کننده های نانو خاک رس نبوده است. برای

از آن جا که آمیزه های خام لاستیکی خواص مکانیکی ضعیفی دارند، بنابراین برای تقویت و بهبود خواص آنها از پر کننده ها استفاده می شود. اغلب، تقویت ماده لاستیکی با افزایش خواص هم چون سختی، مدول، انرژی شکست، استحکام، مقاومت پارگی، استحکام کششی، مقاومت خستگی و مقاومت سایشی تعریف می شود. به طور عملی می توان تقویت را بهبود عمر کار کرد قطعات لاستیکی دانست. پدیده تقویت کننده گی در الاستومرهای، به ویژه الاستومرهای با مصرف عام، پس از پدیده وولکانش مهم ترین فرایند تقویت خواص مکانیکی است.

نمک های فلزی کربوکسیلیک اسیدهای سیرنشده، که از دسته پر کننده های آلی - فلزی هستند، به عنوان عامل پر کننده واکنش پذیر برای لاستیک ها استفاده می شوند. اثر پر کننده های تقویت کننده متدالو نظیر دوده بر آمیزه به این شکل است که با افزایش مقدار دوده به طور کلی مدول، استحکام کششی و سختی زیاد می شود و از دیگر طول کاهش می یابد. در حالی که با افزایش پر کننده های واکنش پذیر حتی در مقادیر کم، مدول و استحکام کششی و از دیگر طول به طور هم زمان افزایش می یابد و این امر از ویژگی های پر کننده های واکنش پذیر است [۱-۴].

در پژوهشی Yamada و همکاران، آلومینیم کربوکسیلات را از راه واکنش آلومینیم کلرید با سدیم کربوکسیلات های دارای یک گروه آمینو یا هیدروکسیل در مولکول تهیه کردند. ساختار نهایی این ترکیب آلومینیمی به شکل زیر است:

از نتایج آمیزه کاری برای NBR، توزیع خوبی برای این مواد در لاستیک مشاهده شد و خواص کششی به طور قابل ملاحظه ای افزایش یافت [۵-۷].

وقتی که پراکسید به عنوان عامل پخت استفاده می شود، نمک های فلزی کربوکسیلیک اسیدهای سیرنشده حین فرایند وولکانش لاستیک پلیمر می شوند. این پلیمر شدن شامل هومو پلیمر شدن و کوپلیمر شدن پیوندی به طور هم زمان است. فرایند کوپلیمر شدن پیوندی منجر به تشکیل اتصالات عرضی می شود. خواص مکانیکی سامانه وولکانش بسیار متأثر از اتصالات عرضی نمک است. نمک های فلزی کربوکسیلیک اسیدهای سیرنشده به بستر لاستیکی به طور مستقیم اضافه یا به روش درجا در لاستیک از راه فرایند خشی سازی اسید یا هیدروکسید فلز و اسید ایجاد می شوند. منیزیم دی متاکریلات و روی

۵۰۰ mm/min مطابق با استاندارد ASTM D412 اندازه گیری شد.

پی گیری این موضوع باید پارامترهای اتصادی نیز بررسی شود که خارج از هدف این طرح است.

روش‌ها

سترنز

نمک فلزی آلومینیم تری آکریلات به شرح زیر سترنز شد [۲۶-۲۲]. در یک بالن ۵۰۰ mL، که در حمام آب یخ قرار دارد، مقدار ۴۰ g (۱ mol) سدیم هیدروکسید و ۱۵۰ mL آب م قطر افزوده شد. در حالی که محلول در حال اختلاط بود، ۷/۲ mL (۱ mol) آکریلیک اسید به وسیله بورت با سرعت حدود یک قطره در ثانیه به آن اضافه شد. سپس، محلول حاصل (سدیم آکریلات) با بورت با سرعت حدود یک قطره بر ثانیه به بالن حاوی ۸۰ g (۰/۳۳ mol) آلومینیم کلرید آب دار و ۲۵۰ mL آب که در حمام آب یخ در حال اختلاط بود، افزوده شد. در این مرحله، رسوب سفید رنگ آلمینیم تری آکریلات آرام آرام تشکیل شد. محلول حاوی رسوب چند مرحله با محلول آب م قطر و اتانول (با نسبت حجمی ۳۰:۷۰) شست و شو داده شد. رسوب به وسیله صافی جمع آوری شد. رسوب سفید رنگ جدا شده در گرمخانه خلاء حاوی سیلیکاژل به مدت ۶ h در دمای ۶۰°C قرار داده شد. در نهایت ۹۳ g نمک فلزی آلومینیم تری آکریلات به دست آمد که شکل شناسی آن به کمک آزمون SEM بررسی شد. نتایج نشان داد، شکل هندسی ذرات نمونه تقریباً به شکل کره‌های یکنواخت است. با استفاده از نرم افزار دستگاه SEM اندازه ذرات معین شد و میانگین حسابی اندازه ذرات، $0.31 \mu\text{m}$ به دست آمد.

آمیزه کاری

آمیزه‌ها با فرمول بندي مورد نظر در دو مجموعه A و B مطابق جدول ۱

جدول ۱- فرمول بندي استفاده شده برای مجموعه آمیزه‌های A و B.

مقدار (phr)		مواد
مجموعه آمیزه B	مجموعه آمیزه A	
۱۰۰	۱۰۰	EPDM
۵	۵	روی اکسید
۲	۲	استئاریک اسید
۳	۳	روغن پارافین ۸۴۰
۳۰	۳۰	دوده ۳۳۰
۲	۲	دی کومیل پراکسید
۰	متغیر (۳، ۱، ۰ و ۵)	آلومینیم تری آکریلات
متغیر (۳، ۱، ۰ و ۵)	۰	کلویزیت ۱۵A

تجربی

مواد

در این پژوهش، برای سترنز از آکریلیک اسید، سدیم هیدروکسید و آلومینیم کلرید آب دار ($\text{AlCl}_3 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$) استفاده شد که همه محصول شرکت Merck بودند. برای آمیزه کاری از لاستیک EPDM با نام تجاری Vistalon 7500 ساخت شرکت Exxon. دی کومیل پراکسید ساخت کشور تایوان، نانوسیلیکات لایه‌ای اصلاح شده با نام تجاری Cloisite 15A (Cloisite 15A) محصول شرکت Southern Amerika (۰/۹۰٪ اندازه ذرات آن کمتر از $13 \mu\text{m}$ است) و پرکننده ALTA سترنز شده (با میانگین اندازه ذرات $0.3 \mu\text{m}$) استفاده شد. هم چنین، روغن پارافین ۸۴۰ از شرکت نفت بهران، دوده ۳۳۰ و روی اکسید ساخت شرکت رنگینه پارس و آلومینیم تری آکریلات پایه صنعتی ساخت شرکت Alfa Acer آلمان استفاده شد.

دستگاه‌ها

به منظور شناسایی ساختار پرکننده فعال سترنز شده طیف‌سنج زیرقرمز DSC، مدل Perkin-Elmer Specturm One ساخت شرکت D62HDSC DTA مدل L62HDSC PL کشور انگلستان و دستگاه ساخت کشور آلمان به کار گرفته شد.

برای تهیه آمیزه‌ها از آسیاب دوغلتکی آزمایشگاهی مدل X(s) k160 ساخت کشور چین با نسبت سرعت $11:9 \text{ m/min}$ و ظرفیت ۲ kg در دمای $35-40^\circ\text{C}$ استفاده شد.

پخت نمونه‌ها به وسیله پرس هیدرولیک آزمایشگاهی ساخت شرکت Diffenbacher در دمای 160°C انجام شد. مشخصات پخت آمیزه‌ها به وسیله رؤمتر Zwick ساخت کشور آلمان در دمای 160°C مطابق با استاندارد ASTM D2084 معین شد. برای تعیین چگونگی پراکنش صفحات نانو خاکرس در ماتریس پلیمری از دستگاه آزمون پراش پرتو X مدل Philips X'Pert MPD با لوله آندی مس، ولتاژ 40 kV و جریان 40 mA استفاده شد.

سختی نمونه‌ها با سختی سنج ساخت شرکت Frank در مقیاس شور A مطابق با استاندارد ASTM D2240 اندازه گیری شد. مقدار سایش آمیزه‌ها با دستگاه Zwick مطابق با استاندارد ASTM D5963 محاسبه شد. خواص کششی نمونه‌ها با دستگاه CM ساخت چین با سرعت کشش

خارج صفحه $=\text{CH}_2$ نسبت داده می شود. پیک موجود در 1276 cm^{-1} به ارتعاش کششی $\text{C}-\text{C}(=\text{O})-\text{O}$ کربوکسیلات سیرنشده α و β مربوط می شود. شکل ۲ ساختار آلومینیم تری آکریلات را نشان می دهد.

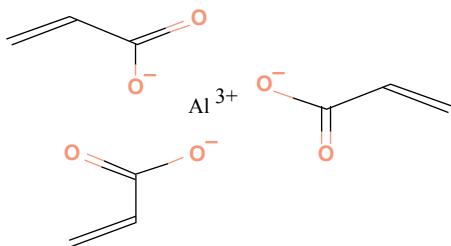
در شکل ۳ - الف و ب طیف های DSC تقویت کننده های تجاری و ستزی نشان داده شده است. با مقایسه آنها، می توان چنین استنباط کرد که تعداد بیشتر انتقالات گرمایی در نمونه تجاری دلیل بر دارا بودن اجزای بیشتر آن است. به عبارت دیگر، این امر دل بر ناخالص بودن نمونه تجاری سنتزی است (نمونه سنتزی خالص تر است). با توجه به شکل ۳ - ج پیک موجود در دمای $268/44^\circ\text{C}$ نمونه تجاری مربوط به ناخالصی سدیم آکریلات است.

شکل ۴، طیف DTA گرمگیر دو نمونه تجاری و سنتزی ALTA را نشان می دهد. برای نمونه تجاری دمای شروع فرایند ذوب به همراه تخریب در $275/9^\circ\text{C}$ رخ می دهد و برای نمونه سنتزی ALTA دمای شروع ذوب به همراه تخریب در $265/5^\circ\text{C}$ رخ می دهد. مقایسه طیف DTA دو نمونه تجاری نشانگر تشابه رفتار گرمایی ALTA سنتزی و گواه بر موقعيت در سنتز اين ماده است.

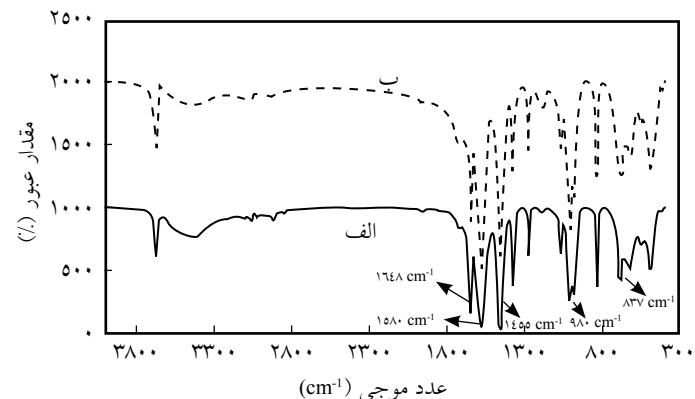
خواص پخت

شکل های ۵ و ۶ منحنی های رئومتری آمیزه های A و B را نشان می دهد. داده های مربوط در جدول ۲ آمده است. از منحنی پخت آمیزه A این نتیجه حاصل شد که رفتار نمونه ها به شدت متاثر از مقدار بارگذاری پرکننده به کار رفته است. ماهیت شیمیایی گروه های فعال بر ساز و کار واکنشگری تقویت کننده سه عاملی ALTA اثرگذار است.

به طور کلی، رادیکال های ناپایدار از گروه های چندعاملی بسیار فعال نمک فلزی ALTA تشکیل می شود و سرعت پخت را افزایش می دهد. مقدار پخت نیز با گشتاور بیشینه تخمین زده می شود. گشتاور نیرویی است که به طور چرخشی در رئومتر برآمیزه وارد می شود. با این تفسیر می توان گفت که مقادیر گشتاور بستگی به گرانروی آمیزه و چگالی اتصالات عرضی دارد [۲۷، ۲۸].

شکل ۲ - ساختار شیمیایی آلومینیم تری آکریلات.

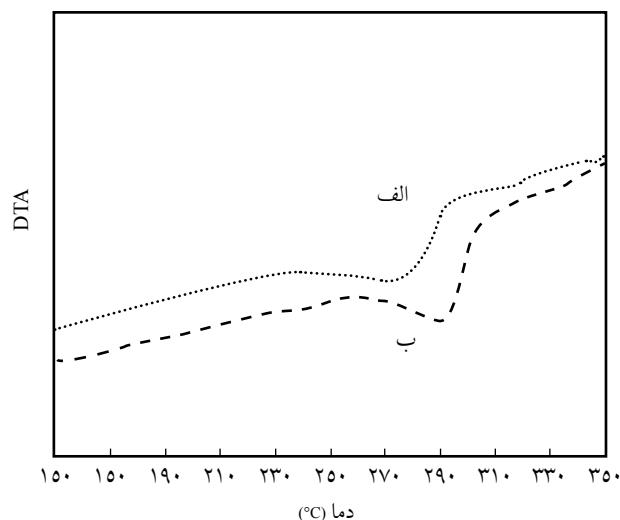
شکل ۱ - طیف زیرقرمز آلومینیم تری آکریلات: (الف) نمونه سنتزی و (ب) نمونه تجاری.

تهیه شدند. تهیه آمیزه ها روی آسیاب دوغلتکی با فاصله بین دو غلتک $0/75-3 \text{ mm}$ در دمای $30-40^\circ\text{C}$ و زمان 15 min انجام شد. روش اختلاط بدین ترتیب بود که ابتدا لاستیک EPDM به مدت 2 min روی غلتک برای کاهش گرانروی و افزایش فراورش پلیمری نرم شد. در مرحله بعد، روی اکسید و استئاریک اسید به مخلوط اضافه شد. سپس، لایه بسیار نازکی از آمیزه روی غلتک تهیه شد. در آمیزه A، تقویت کننده ALTA، در سه مقدار مختلف $1, 3, 5 \text{ phr}$ به ترکیب اضافه شد. در آمیزه B، نانوحاک رس در سه مقدار مختلف $1, 3, 5 \text{ phr}$ به ترکیب اضافه و در مرحله آخر DCP افزوده شد.

نتایج و بحث

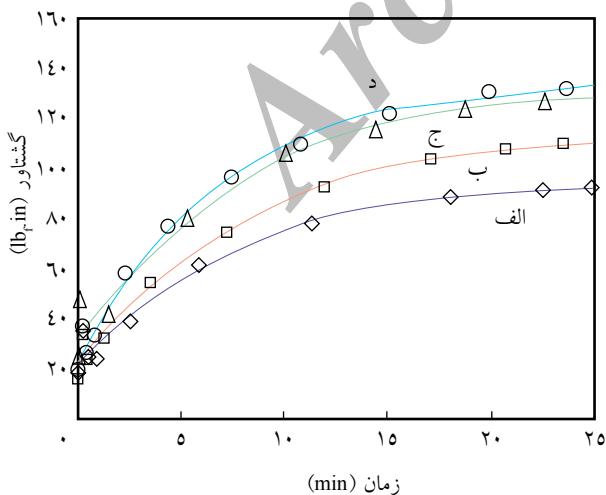
سترنز و شناسایی نمک فلزی آلومینیم تری آکریلات پس از تهیه و خالص سازی آلومینیم تری آکریلات، ساختار شیمیایی آن به کمک طیف سنجی زیرقرمز، شناسایی و تأیید شد. در شکل ۱ طیف FTIR تقویت کننده ALTA نشان داده شده است. آنion کربوکسیلات دارای دو پیوند کربن- اکسیژن است که دو الکترون در آن در حال رزونانس اند و دارای قدرت حدواتسطی بین پیوند $\text{C}=\text{O}$ و $\text{C}-\text{O}$ است. این گروه عاملی به شکل دو نوار ظاهر می شود. پیک حاصل از ارتعاشات کششی نامتقارن نزدیک $1650-1550 \text{ cm}^{-1}$ و پیک ضعیف حاصل از ارتعاشات کششی متقارن نزدیک 1400 cm^{-1} مشاهده می شود.

ارتعاش پیوند $\text{C}=\text{C}$ در ALTA با پیوند $\text{C}=\text{O}$ همراه شده است و دو نوار کششی پیوند $\text{C}=\text{C}$ در 1648 cm^{-1} و 1580 cm^{-1} مشاهده می شود. نوارهای موجود در 836 cm^{-1} و 980 cm^{-1} به ترتیب به ارتعاشات خمی مشاهده می شوند.

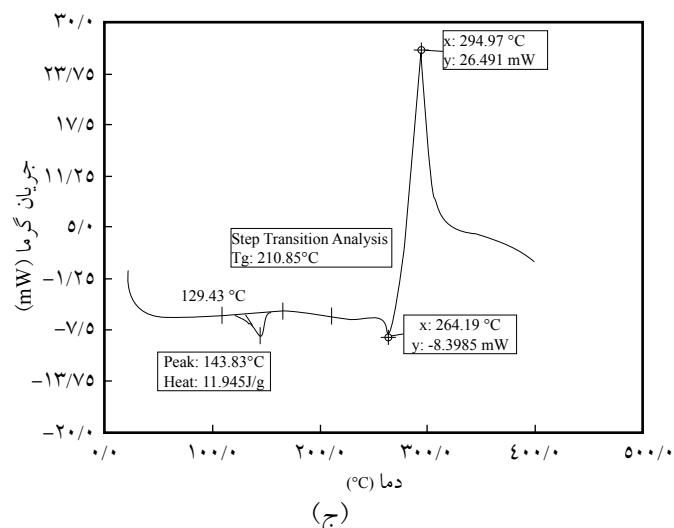
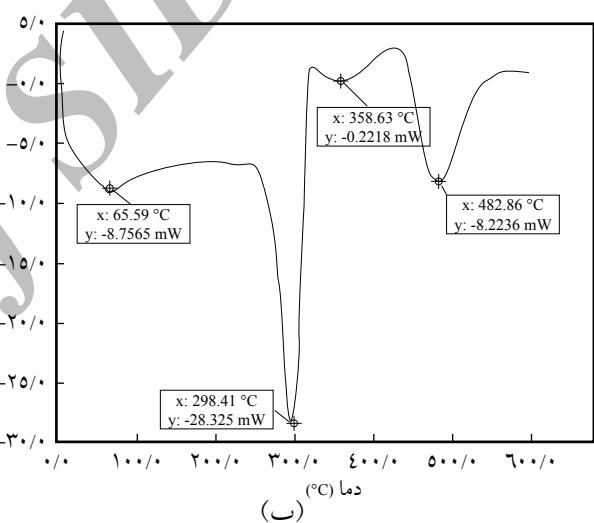
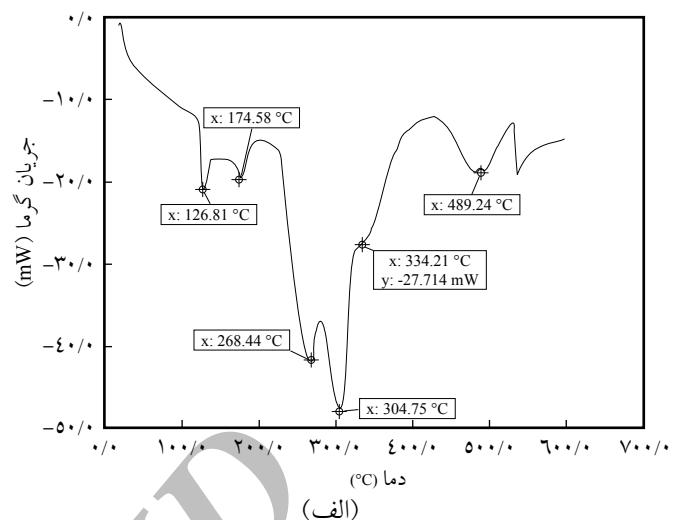

شکل ۴- منحنی DTA نمونه‌های ALTA: (الف) سنتزی و (ب) تجاری.

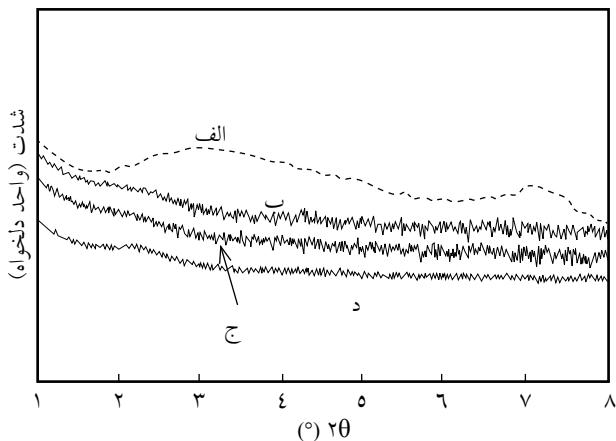
علت کاهش زمان برشتگی (Blank-30) و A-30-1 تا A-30-5 را می‌توان به فقدان هیدروژن آلی در پرکننده واکنش‌پذیر ALTA نسبت داد که به سرعت با رادیکال‌های آکلوکسی وارد واکنش می‌شوند و منجر به حذف واکنش‌های انتقال زنجیر مخرب می‌شوند. ویژگی‌های ساختاری پاسخگوی تغییر رفتار پخت‌اند. در آمیزه B نیز همان‌طور که در شکل ۶ مشاهده می‌شود، با افزایش درصد ذرات نانو خاک رس، زمان‌های برشتگی و پخت کاهش می‌یابد (Blank-30) و A-30-1 تا B-30-5). این امر بیانگر این مطلب است که ذرات نانو خاک رس به عنوان یک شتاب‌دهنده در ولکانش آمیزه شرکت کرده‌اند. در حالت کلی هر چه مقدار آمیزه از حالت اسیدی خارج شده و به سمت حالت بازی برود یا به عبارت دیگر آمیزه به سمت

شکل ۵- منحنی رفتار پخت آمیزه A: (الف) Blank-30، (ب) A-30-1، (ج) A-30-3 و (د) A-30-5

شکل ۳- نمودار گرماسنجی پویشی پودر ALTA با سرعت گرمادهی ۲۰°C/min: (الف) پودر ALTA تجاری، (ب) پودر ALTA سنتزی و (ج) پودر سدیم آکریلات.

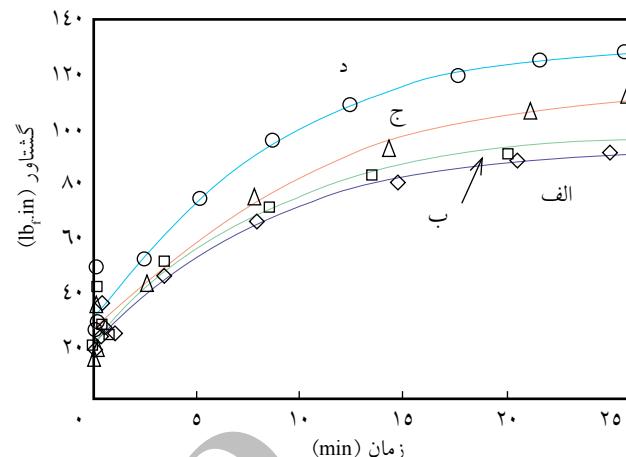

شکل ۷ - طیف XRD مجموعه آمیزه‌ها: (الف) کلویزیت 15A، (ب) Blank-30، (ج) B-30-3 و (د) B-30-1.

پیک d_{001} نانورس در آمیزه لاستیکی به زوایای کمتری منتقل شده است که نشان‌دهنده نفوذ زنجیرهای پلیمری در بین لایه‌های رس است. نتایج به دست آمده باز شدن نسبتاً خوب لایه‌های رس را از هم نشان می‌دهد.

خواص مکانیکی

اثر مقدار تقویت کننده ALTA و نانوچاک رس در محدوده ۰-۵ phr روی سختی، خواص کششی و سایش دو آمیزه یاد شده به ترتیب در شکل‌های ۸ تا ۱۲ آورده شده است. پرکننده واکنش‌پذیر ALTA نسبت به نانوچاک رس باعث افزایش سختی بیشتری می‌شود. اما در حالت کلی هردو آمیزه روند افزایشی را با افزایش مقدار پرکننده نشان می‌دهند.

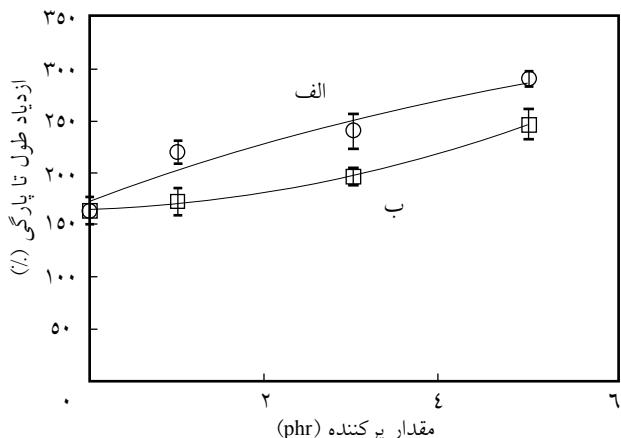
شکل ۶ - منحنی رفتار پخت نمونه‌های آمیزه B: (الف) Blank-30، (ب) B-30-1، (ج) B-30-3 و (د) B-30-5.

pH بازی میل کند، سرعت پخت زیاد می‌شود. هم‌چنین، وجود نمک آلکیل آمونیوم در نانوچاک رس به عنوان یک شتاب‌دهنده عمل می‌کند. با افزایش ذرات نانوچاک رس گرانزوی افزایش یافته و چگالی اتصالات عرضی تقویت می‌شود که باعث افزایش گشتاور می‌شود. هم‌چنین، به منظور بررسی چگونگی پخش لایه‌های سیلیکاتی در زمینه پلیمری، آزمون پراش پرتو X انجام شد. طیف XRD برای آمیزه‌های لاستیک-نانوچاک رس در شکل ۷ نشان داده شده است. طیف XRD مربوط به نانوچاک رس از نوع کلویزیت 15A دارای یک پیک مشخص در ناحیه $2\theta = 29.6$ است که فاصله لایه‌های آن از هم طبق قانون برآگ ($d = \lambda / 2 \sin \theta$) برابر با $31.5 \text{ \AA}$ است. انتقال زوایای پیک به مقدارهای کمتر ($2\theta > 29.6$)، بیانگر افزایش فاصله لایه‌های رس از هم است. همان‌طور که در شکل ۷ مشاهده می‌شود،

جدول ۲ - مقایسه رفتار پخت آمیزه‌های تهیه شده.

گشتاور بیشینه (lb _f ·in)	گشتاور کمینه (lb _f ·in)	اختلاف گشتاور (lb _f ·in)	t ₉₀ زمان پخت بهینه، (min)	t ₅ زمان برستگی، (min)	کد نمونه‌ها
۹۴/۵	۲۴/۶۲۲	۷۹/۸۷۸	۲۴/۲۲	۱/۳۳	Blank-30 ^۱
۱۱۳/۶	۲۳/۹۱۳	۸۹/۶۸۷	۲۴/۱۷	۱/۲۶	A-30-1 ^۱
۱۲۲/۶	۲۶/۹۵۳	۱۰۵/۶۴	۲۳/۲۲	۱/۰۳	A-30-3
۱۳۷/۳	۲۵/۸۹۳	۱۱۱/۴۰	۲۲/۱	۰/۹۹	A-30-5
۹۴/۶	۲۴/۰۶۳	۷۰/۵۳۷	۲۳/۲۹	۱/۲۸	B-30-1 ^۱
۱۱۳/۲	۲۳/۹۱۳	۸۹/۲۸۷	۲۲/۵	۱/۰۵	B-30-3
۱۲۹/۲	۲۵/۸	۱۰۳/۴	۲۱/۵۷	۰/۹	B-30-5

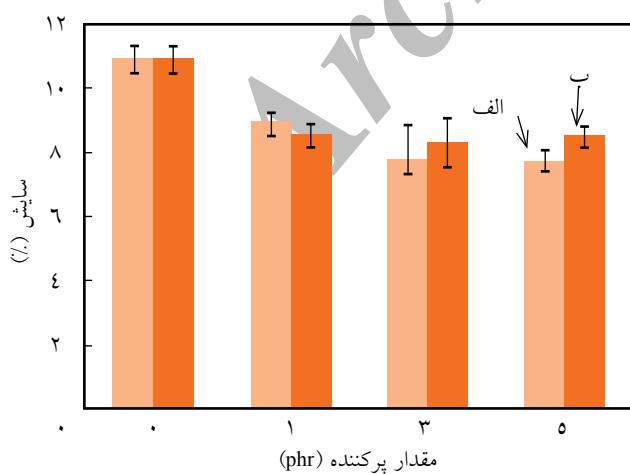
(۱) نمونه شاهد با phr ۳۰ دوده، (۲) A بیانگر مجموعه A، دو عدد بعدی به ترتیب مقادیر دوده و پرکننده سنتزی ALTA و (۳) B بیانگر مجموعه B، دو عدد بعدی به ترتیب مقادیر دوده و پرکننده نانوچاک رس است.

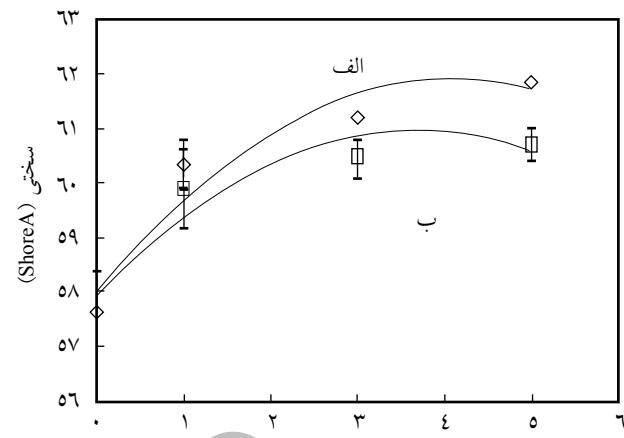
شکل ۱۱- تغییرات افزایش طول تا پارگی با افزایش مقدار تقویت کننده: (الف) آمیزه حاوی ALTA و (ب) آمیزه حاوی نانو خاکرس کلویزیت .15A.

با توجه به شکل های ۹ تا ۱۱ استحکام کششی، مدول و افزایش طول تا پارگی آمیزه های A و B با افزایش مقدار تقویت کننده ALTA افزایش می یابد.

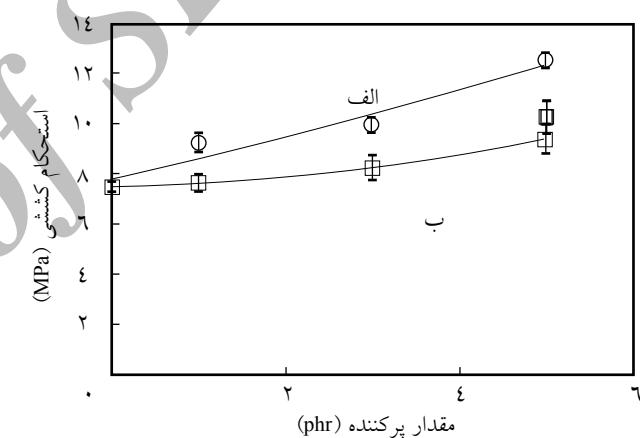
اما، مقایسه دو آمیزه A و B نشانگر مؤثرتر بودن خاصیت تقویت کننده ALTA نسبت به نانو خاکرس است. این بهبود خواص به وسیله تقویت کننده سه عاملی ALTA با افزایش چگالی اتصالات عرضی شبکه و تغییر ترکیب اتصالات عرضی رخ می دهد. این پرکننده ها با داشتن خواص قطبی و سه عاملی، دارای ترکیباتی با وزن مولکولی کم هستند که قابلیت تشکیل رادیکال های بسیار فعال را از راه واکنش های افزایشی دارند. این مونومرها قابلیت همو پلیمر شدن یا پلیمر شدن پیوندی را روی زنجیرهای پلیمری نیز دارند.

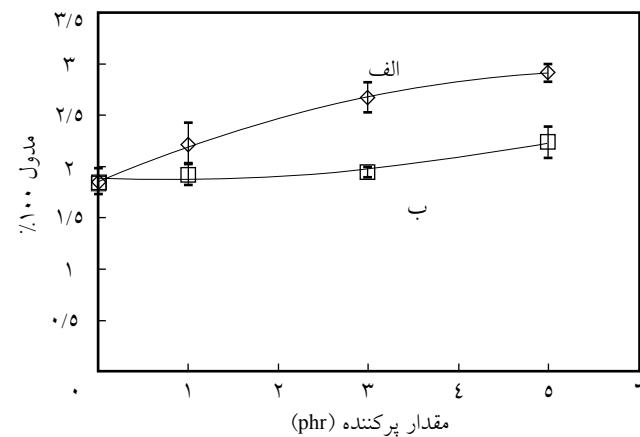
شکل ۱۲- تغییرات مقاومت سایشی با افزایش مقدار تقویت کننده: (الف) آمیزه حاوی ALTA و (ب) آمیزه حاوی نانو خاکرس کلویزیت .15A.

شکل ۸- تغییرات سختی با افزایش مقدار تقویت کننده: (الف) آمیزه حاوی ALTA و (ب) آمیزه حاوی نانو خاکرس کلویزیت .15A.

شکل ۹- تغییرات استحکام کششی با افزایش مقدار تقویت کننده: (الف) آمیزه حاوی ALTA و (ب) آمیزه حاوی نانو خاکرس کلویزیت .15A.

شکل ۱۰- تغییرات مدول با افزایش مقدار تقویت کننده: (الف) آمیزه حاوی ALTA و (ب) آمیزه حاوی نانو خاکرس کلویزیت .15A.

نتیجه گیری

تقویت کننده ALTA به سهولت و با قیمت کم (آکریلیک اسید، آلومینیم کلرید آب دار و سدیم هیدروکسید) تهیه و برای تقویت الاستومر EPDM استفاده شد. افزودن تقویت کننده ALTA واکنش پخت را تسريع کرده و منجر به بهبود استحکام کششی و مدول ۱۰٪ نیز شد. سایش و سختی آمیزه های تهیه شده نیز با افزایش مقدار ALTA بهبود یافت. با مقایسه آمیزه حاوی مقادیر مشابه نانو خاک رس در شرایط یکسان، تقویت کننده ALTA بهتر عمل می کند. این اثر تقویت کننده گی ALTA احتمالاً حاکی از کوپلیمر شدن پیوندی و هوموپلیمر شدن آن حين فرایند پخت پراکسیدی به طور هم زمان است.

واکنش های افزایشی از راه پیوند شدن تقویت کننده به زنجیرهای پلیمری رخ می دهد و منجر به تشکیل شبکه ای در هم رونده تقویت کننده هوموپلیمر شده و موجب تشکیل مناطق گرما سخت با مدول زیاد می شود. در نتیجه، چگالی اتصالات عرضی زیاد حاصل می شود. افزایش چگالی اتصالات عرضی آمیزه های لاستیکی، مدول و سختی ترکیب را افزایش می دهد.

در شکل ۱۲ نتایج آزمون سایش آمیزه های A و B با هم مقایسه شده اند. همان طور که از این شکل پیداست، با افزایش مقدار تقویت کننده ALTA و نانو خاک رس سایش نسبت به حالت بدون این تقویت کننده ها کاهش می یابد، هم چنین در مقادیر بیشتر، تقویت کننده ALTA بهتر از نانو خاک رس عمل می کند.

مراجع

1. Frohlich J.W.N. and Luginsland H.D., The Effect of Filler–Filler and Filler–Elastomer Interaction on Rubber Reinforcement, *Composites, Part A*, **36**, 449–460, 2005.
2. Rubber Research and Engineering Company, Fillers, Reviewing the Properties and Applications in the Rubber Industry, Samar, Tehran, 1377.
3. Boonstra B.B., Role of Particulate Fillers in Elastomer Reinforcement: A Review, *Polymer*, **20**, 691–704, 1979.
4. Heinrich G.M.K. and Vilgis T.A., Reinforcement of Elastomers, Current Opinion in Solid State, *Mater. Sci.*, **6**, 195–203, 2002.
5. Yamada E., Modification of Rubber with Reactive Filler (II), *Nippon Gomu Kyokashi*, **56**, 613–620, 1983.
6. Yamada E., Modifacation of Rubber with Reactive Fillers (I), *Nippon Gomu Kyokashi*, **55**, 431–438, 1982.
7. Yamada E., Modification of Rubber with Active Fillers (V) Compounding Effect of Fillers on Chlorine-Containing Elastomers, *Nippon Gomu Kyokashi*, **67**, 226–232, 1994.
8. Yu H., Zhang Y., Chen S., Ren W., Hoch M., and Guo Sh., Study on The Properties of Ethylene-Vinyl Acetate Rubber Vulcanizate Filled with Superfluuous Magnesium Hydroxide/Methacrylic Acid, *J. Appl. Polym. Sci.*, **119**, 1813–1819, 2010.
9. Yuan X., Zhang Y., Peng Z., and Zhang Y., In Situ Preparation of Magnesium Methacrylate to Reinforce NBR, *J. Appl. Polym. Sci.*, **84**, 1403–1408, 2002.
10. Yuan X.Z.P., Zhang Y., and Zhang Y., In Situ Preparation of Zinc Salts of Unsaturated Carboxylic Acids to Reinforce NBR, *J. Appl. Polym. Sci.*, **77**, 2740–2748, 2000.
11. Lu Y., Liu L., Shen D., Yang Ch., and Zhang L., Infrared Study on In Situ Polymerization of Zinc Dimethacrylate in Poly(α -octylene-*co*-ethylene) Elastomer, *Polym. Int.*, **53**, 802–808, 2004.
12. Peng Z., Qian J., Yin D., Zhang Y., and Zhang Y., Reinforcement of Elastomers by In Situ Prepared Aluminum Methacrylate, *Elast. Plast.*, 2002.
13. Peng Z., Liang X., Zhang Y., and Zhang Y., Reinforcement of EPDM by In Situ Prepared Zinc Dimethacrylate, *J. Appl. Polym. Sci.*, **84**, 1339–1345, 2002.
14. Yin D., Zhang Y., Peng Z., and Zhang Y., Effect of Fillers and Additives on the Properties of SBR Vulcanizates, *J. Appl. Polym. Sci.*, **88**, 775–782, 2003.
15. Ikeda T., Yamada B., Tsuji M., and Sakurai Sh., In Situ Co-polymerization Behaviour of Zinc Dimethacrylate and 2-(N-ethylperfluoro-octanesulphonamido) Ethyl Acrylate in Hydrogenated Nitrile–Butadiene Rubber During Peroxide Crosslinking, *Polym. Int.*, **48**, 446–454, 1999.
16. Yin D.H., Zhang Y., Peng Z.L., and Zhang Y.X., A Comparison between the SBR Vulcanizates Reinforced by Magnesium Methacrylate Added Directly or Prepared In Situ, *Eur. Polym. J.*, **39**, 99–105, 2003.
17. Lu Y., Liu L., Tian M., Geng H., and Zhang L., Study on Me-

- chanical Properties of Elastomers Reinforced by Zinc Dimethacrylate, *Eur. Polym. J.*, **41**, 589–598, 2005.
18. Nie Y. G.H., Qu L., Zhang P., Weng G., and Wu J., Cure Kinetics and Morphology of Natural Rubber Reinforced by the In Situ Polymerization of Zinc Dimethacrylate, *J. Appl. Polym. Sci.*, **115**, 99-106, 2010.
  19. Touchet P., Rodriguez G., Butler D., Crawford D., Teets A., Feuer H., and Flanagan P., Rubber Compound for Tracked Vehicle Track Pads, Rubber Compound for Tracked Vehicle Track Pads , *US Pat. 4,843,114*, 1989.
  20. Edward J.B., Mark L., Paul H.S., Gordon L.A., and Edward J., Preparation of Peroxide Vulcanized Rubber Composition and Articles Having at Least One Component Thereof, *US Pat. 6,300,421,421B1*, 1999.
  21. Zonglin P., Yong Zh., Xun L., and Yinxi Zh., Metallic Methacrylate as a Reactive Filler to Reinforce Ethylene-Propylene-Diene Rubber, *Polym. Polym. Compos.*, **9**, 275-282, 2001.
  22. Kaang S., Wonseop J., Abdul K.M., and Changwoon N., Effects of Blend Composition and Mixing Method on Mechanical and Morphological Properties of Zinc Dimethacrylate-Reinforced Acrylonitrile-Butadiene Copolymer Nanocomposites, *Polym. Plast. Tech. Eng.*, **43**, 1517-1538, 2005.
  23. Goel S.C., Unsaturated Carboxylates of Aluminium, *Synth. React. Inorg. Met. Org. Chem.*, **12**, 739-747, 1982.
  24. Swee-Keng G. and Jesuadimai I.X.A., Metal Carboxylate Salts, *US Pat. 7,495,117 B2*, 2009.
  25. Schuh R.N.R., Mauceri F.A., and La Grange, Synthetic Rubbers, *US Pat. 3,823,123*, 1971.
  26. Robert A. and Hayes C.F., Method for Preparing a Zinc Dimethacrylate Powder Having a Specific Surface Area Range, *US Pat. 4,500,466*, 1985.
  27. Standard Test Method for Rubber Property-Vulcanization Using Oscillating Disk Cure Meter, Annual Book of ASTM Standard, 2005.
  28. Paul T., Pabi S.K., Chakraborty K.K., and Nando G.B, Nanostructured Fly Ash-Styrene Butadiene Rubber Hybrid Nanocomposites, *Polym. Compos.*, **30**, 1647-1656, 2009.